

Εισαγωγή στη Συγκριτική Γραμματολογία

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟ1500	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	α
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Συγκριτική Γραμματολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Στην περίπτωση που ο φοιτητής/τρια δεν γνωρίζει ελληνικά, το μάθημα προσφέρεται σε reading course με αγγλική βιβλιογραφία και εκπόνηση εργασίας στα αγγλικά.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχοι του μαθήματος:

- Οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με το επιστημονικό πεδίο της συγκριτικής λογοτεχνίας,
- να εξασκηθούν στην κριτική σκέψη και στην ανάλυση και ερμηνεία κειμένων.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα έχει αποκτήσει γνώσεις και θα έχει κατανοήσει το συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο και θα είναι σε θέση :

- να εξηγήσει το πεδίο μελέτης της συγκριτικής λογοτεχνίας ως κλάδο της λογοτεχνίας με δικά του ερμηνευτικά εργαλεία,
- να γνωρίζει και να χειρίζεται τις έννοιες της θεωρίας της συγκριτικής λογοτεχνίας και να τις εφαρμόζει στην ανάλυση κειμένων,
- να γνωρίζει τα διάφορα πεδία του αντικειμένου (όπως θεματολογία, λογοτεχνικά γένη, συγκριτική λογοτεχνία και σπουδές μετάφρασης),
- να γνωρίζει και να συζητά ζητήματα διεπιστημονικότητας, διακειμενικότητας, και διαπολιτισμικότητας,
- να γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες των ερμηνευτικών κοινοτήτων σε διαπολιτισμικά περιβάλλοντα,
- να εφαρμόζει έναν συνδυασμό μεθόδων στην κριτική ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών,
- αυτόνομη εργασία,
- σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου,
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής,
- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή και θεωρητικό πλαίσιο

εισαγωγή στη συγκριτική λογοτεχνία
 ορολογία μεθοδολογία ανάλυση εννοιών
 έννοιες κλειδιά μεθοδολογικά ζητήματα

Ενότητα 1 Συγκριτολογικές μέθοδοι

Τυπολογία, Αναλογία, Παραλληλισμός
 Πολιτισμική παράδοση, πρόσληψη, διακειμενικότητα
 Εφαρμογές και παραδείγματα

Ενότητα 2 Αναγνωστικές θεωρίες της ερμηνείας

Η Έννοια του κειμένου
 Δομισμός και Γλωσσολογικό πρότυπο – Σημειωτική
 Συγκριτική λογοτεχνία και πολιτισμική θεωρία
 Εφαρμογές και παραδείγματα

Ενότητα 3 Λογοτεχνικοί μύθοι

Λογοτεχνικός μύθος και θεωρία της λογοτεχνίας

Λογοτεχνικός μύθος και λογοτεχνικά γένη
 Εφαρμογές και παραδείγματα
 Θα μελετήσουμε μεθόδους κριτικής ανάγνωσης και οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να συνδυάσουν θεωρία και πράξη στην ανάλυση κειμένων.

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο / εξ αποστάσεως	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές <ul style="list-style-type: none"> ▪ Παρουσιάσεις PowerPoint ▪ Έξτρα υλικό στην πλατφόρμα e-class ▪ Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις σε αλληλεπίδραση με τους φοιτητές	39
	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	39
	Εργασίες, επαναλήψεις και προετοιμασία για εξετάσεις	47
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	125
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση</p>	Η αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις στις οποίες ο φοιτητής/τρια καλείται να απαντήσει σε ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. Παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα προαιρετικής ενισχυτικής γραπτής εργασίας, ατομικής ή ομαδικής.	

<p>Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται προσδιορισμένα αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κατά τη διάρκεια της πρώτης εισαγωγικής διάλεξης. Επίσης, είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass του πανεπιστημίου, στην περιγραφή του μαθήματος.</p>
--	--

3. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Susan Bassnett, *Συγκριτική Γραμματολογία. Κριτική εισαγωγή*, Πατάκης, 2012 [1993].
- Adrian Marino, *Συγκριτισμός και θεωρία της λογοτεχνίας*, μτφ. Λητώ Ιωακειμίδου, Gutenberg, 2020 [1988].
- Ali Behdad, Dominic Thomas (eds), *A Companion to Comparative Literature*, Wiley-Blackwell, 2011.
- Ελένα Κουτριάνου (επιμ.), *Η συγκριτική γραμματολογία στην Ελλάδα. Σύγχρονες τάσεις*, Μεσόγειος, 2005.
- Α. Αντωνοπούλου, Κ. Καρακάση, Ρ. Πετροπούλου, *Συγκριτολογία θεωρία και πράξη*, Κάλλιπος, 2015.
- Λητώ Ιωακειμίδου, *Ο λογοτεχνικός μύθος από τον γαλλικό συγκριτισμό στη νεοελληνική κριτική. Ζητήματα θεωρίας και εφαρμογής*, Σοκόλης, Αθήνα, 2014.
- Peter Barry, *Γνωριμία με τη θεωρία, Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*, μτφ. Αναστασία Νάτσινα, Βιβλιόραμα, 2013.
- Ζ. Ι. Σιαφλέκης, *Η εύθραυστη αλήθεια. Εισαγωγή στη θεωρία του λογοτεχνικού μύθου*, Gutenberg, 2005.
- P. Brunel, Cl. Pichois, A.-M. Rousseau, *Τι είναι η συγκριτική γραμματολογία*, μτφρ. Δημήτρης Αγγελάτος, Πατάκης, Αθήνα 2012 [1983].
- Raman Selden (επιμ.), *Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2013 [1995].
- Jeffrey R. Di Leo (ed.), *The Bloomsbury Handbook of Literary and Cultural Theory*, Bloomsbury, 2018.
- Ιωάννα Οικονόμου – Αγοραστού, *Εισαγωγή στη Συγκριτική Στερεοτυπολογία των εθνικών χαρακτηριστικών στη Λογοτεχνία*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1992.
- Άννα Ταμπάκη, *Ζητήματα συγκριτικής γραμματολογίας και ιστορίας των ιδεών*, ERGO, Αθήνα, 2008.
- Ζ.Ι. Σιαφλέκης (επιμ.), *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση, αναπαράσταση, θεωρία*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Gutenberg, 2011.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Περιοδικό της Ελληνικής Εταιρίας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας *σύγκριση*, <http://gcla.phil.uoa.gr/gr/page5.html>
- Περιοδικό *Δια-Κείμενα*, Έκδοση Εργαστηρίου Συγκριτικής Γραμματολογίας Α.Π.Θ. <http://dia-keimena.frl.auth.gr/index.php/el/>
- *Comparative Literature: East & West*, open access journal <https://www.tandfonline.com/toc/rcle20/current>

– *Comparative Critical Studies*, Edinburgh University Press,
[https://www.eupublishing.com/toc/ccs/16/1](https://www.euppublishing.com/toc/ccs/16/1)